

Křesťanská astrologie

LILLY

z

KŘESŤANSKÁ ASTROLOGIE

Křesťanská astrologie

William Lilly

VOLVOX GLOBATOR

CHRISTIAN ASTROLOGY

MODESTLY

Treated of in three Books.

The first containing the use of an EPHEMERIS,
the erecting of a Schem of Heaven ; nature of
the twelve Signs of the Zodiack, of the
Planets ; with a most easie Introduction
to the whole Art of ASTROROLOGY.

The second, by a most Methodicall way, Instruð
the Student how to Judge or Resolve all manner of Que-
stions contingent unto Man, *viz.* of Health, Sick-
nesse, Riches, Marriage, Preferment, Journies, &c.
Severall Questions inserted and Judged.

The third, containes an exact Method, whereby to
Judge upon Nativities ; severall wayes how to rectifie
them ; How to judge the generall fate of the Native by the
twelve Houses of Heaven, according to the naturall
influence of the STARS ; How his particular
and Annuall Accidents, by the Art of Di-
rection, and its exact measure of Time
by Profections, Revolutions, Transits,
A Nativity Judged by the Me-
thod preceding.

By WILLIAM LILLY Student in Astrology.

Omne meum, nil meum : Nihil dictum, quod non dictum prius.

LONDON:

Printed by Tho. Brudenell for John Partridge and Hump. Blunden, in Black-
friars at the Gate going into Carter-lane, and in Cornhill, 1647.

KŘEŠŤANSKÁ ASTROLOGIE SKROMNĚ

pojednaná ve třech knihách

První kniha obsahuje návod k použití efemerid,
vytvoření horoskopu, popis dvanácti
znamení zvěrokruhu, planet spolu
s velmi jednoduchým úvodem do
celého astrologického umění.

Druhá kniha co možná nejvíce metodicky studentům
vysvětluje, jak posoudit či rozřešit všemožné otázky týkající se
událostí lidského života, tedy zdraví, nemocí, majetku,
manželství, společenského postavení, cestování atd.
Obsahuje příklady řešení několika otázek.

Třetí kniha obsahuje přesnou metodu, jak posuzovat
nativity; několik způsobů, jak je rektifikovat;
jak posoudit obecný osud zrozence podle dvanácti
nebeských domů, přirozeného vlivu hvězd, jak
se to má s událostmi v průběhu let, a to po-
mocí umění direkcí a přesného měření
času v profekcích, revolucích, tran-
zitech, a to spolu s nativitou po-
souzenou pomocí této
metody.

Napsal WILLIAM LILLY, student astrologie

*Omne meum, nil meum: Nihil dictum, quod non dictum prius.**

Londýn:

vytiskl *Tho. Brudenell pro Jobna Partridge a Hump. Blundena*
v Blackfriers u brány do Carter Lane a v Cornbilu, 1647.

* Nic z toho, co mám, mi nepatří; neříkám nic, co by nebylo řečeno už přede mnou.

William Lilly

Christian Astrology

přeložil Jindřich Veselý

Translation © Jindřich Veselý, 2015

ISBN 978-80-7511-058-9

ISBN 978-80-7511-059-6 (epub)

ISBN 978-80-7511-060-2 (pdf)

Poznámka překladatele

William Lilly (1602–1681) nesporně patří k nejproslulejším astrologům všech dob, a právě jeho pravděpodobně nejvýznamnější, jistě pak nejpopulárnější dílo *Křesťanská astrologie* (první vydání r. 1647) se nyní dostává do rukou českému čtenáři.

V tomto svazku se nacházejí všechny tři knihy tohoto obsáhlého spisu. První z nich obsahuje všeobecný úvod do astrologie, druhá je zevrubným pojednáním o astrologii horární, a konečně třetí uvádí do posuzování nativit, direkcí, tranzitů apod., spolu s metodami rektifikace.

Lillyho kniha je v podstatě soustavnou učebnicí tradiční astrologie a originální autorovou syntézou klasických starších astrologických prací. Vzhledem k tomu, jak obšírné dílo pojednává i o zcela konkrétních otázkách životů autorových současníků a že se jeho autor sám mnohdy velmi intenzivně účastnil bouřlivých událostí své doby, je ovšem můžeme brát také jako svérázný dokument o Anglii sedmnáctého století, a potažmo i o tehdejších západním světě vůbec.

Při překladu jsme respektovali, že se jedná primárně o praktickou příručku, a proto je kniha převedena do současného jazyka, jakkoli by Lillyho angličtině odpovídala snad nejlépe čeština barokní. S ohledem na současný jazykový úzus jsme rovněž výrazně omezili Lillyho užití kapitálek, a kromě toho jsme pro lepší přístupnost i tak relativně nesnadného textu poněkud redukovali používání astrologických značek.

Na nejasných místech a při vytváření poznámek jsme přihlédlí k vydání nakl. Regulus z roku 2006.

*Mému převelice učenému a ctnostnému příteli,
váženému pánu Bolstrodu Whitlockovi, jednomu
z členů ctihodné Dolní sněmovny
současného Parlamentu*

Velevážený pane,

Doufám, že Vás toto věnování, zveřejněné bez Vašeho vědomí, nikterak nerozladí, nýbrž že tento drobný přestupek bude shledán odpustitelným; a že i tento můj předpoklad mi laskavě prominete. V současné době jsem tak důvěrně obeznámen s Vašimi vrozenými vlohami k laskavosti, že si v těchto záležitostech, v nichž o Vás nelze pochybovat, dovolím i drobný prohřešek; neboť upřímně milovat své přátele a nebrat si příliš k srdci drobné poklesky jsou zásady, jež Vám byly vždy vlastní.

Omluvte mou smělost. Mé závazky vůči Vám jsou vpravdě tak mnohé a nesčetné, že jsem chtěl udělat alespoň maličkost, nemaje jiných prostředků, abych vyjádřil svou srdečnou vděčnost a sdělil přítomným a budoucím dobám něco o Vaší horlivé a ustavičné podpoře mne a mé skromné práce od té doby, co božská prozřetelnost způsobila naše seznámení. Mohu směle prohlásit, že hned po všemohoucím Bohu jste to právě Vy, jeho nástroj, kdo mi umožnil vytvořit nejen to, co už jsem dříve publikoval, ale také právě toto dílo, které Vám teď pokorně věnuji jako vděčné svědectví své upřímné úcty k Vám. Kdybyste totiž Vy nesehrál roli mého vytrvalého a spolehlivého mecenáše, jistě by mé dílo bylo stejně jako má mrtvola pohřbeno ve věčném mlčení. Studenti tohoto umění pak musí obnovení astrologie připsat Vaší dobrotě. Sire, Vy jste mě podporoval, doporučoval mě svým přátelům, aniž byste kdy mně anebo mým přátelům opomněl prokázat jakoukoli laskavost. Rád bych k vaší větší cti podotkl, že jsem Vás o laskavost nikdy nemusel žádat,

nýbrž jsem mohl ustavičně pociťovat, jak jste bez prodlení a opravdově dělal to, co jsem od Vás potřeboval.

Kdybych měl vyjmenovávat všechny Vaše ctnosti a služby, které jste laskavě prokázal nejen mně, ale i mnohým dalším, nestačil by mi k tomu celý den a má ruka by byla znavena samým psaním. Avšak stejně jako pomáháte v soukromí svým přátelům, tak rovněž skoro sedm let s nejvyšší oddaností sloužíte své vlasti v parlamentu, a to všechno, nakolik je mi známo, vzdor zjevnému zhoršování Vašeho zdraví a ztrátě mnoha tisíc liber Vašeho majetku. Neodmítl jste sloužit veřejnému blahu kvůli žádným obtížím a ztrátám, a když jste byl pověřen službou ctihodného komisaře v jednáních o míru mezi králem a parlamentem, sloužil jste s takovým zápalem, tak jasným úsudkem a takovou poctivostí, že v tom nacházelo uspokojení celé Království a my, prostí lidé, zůstáváme Vašimi dlužníky.

Máte v oblibě stručnost a já bych se rád spokojil s několika slovy, avšak nemohu si pomoci; musím zde ještě citovat Vaše úžasná vyjádření, která jsem od Vás slyšel roku 1644 – tehdy byl náš Parlament zkorumpovaný a vy sám jste byl v pokušení převléknout kabát a zřít se tohoto parlamentu: „*Ne, neopustím tento parlament, který teď zasedá ve Westminsteru, protože právě sem jsem byl povolán, právě sem mě poslala má vlast, abych jí sloužil. A pokud tak rozhodl Bůh, jehož sláva nás neskonale převyšuje, jsem rozhodnut zde vytrvat, a třeba i zemřít uvnitř právě tohoto domu. Přijmu týž úděl, který Bůh přisoudil všem ctihodným členům, kteří pevně vytrvají.*“ Tato slova jste naplnil a budou přičtena k Vaším věčným zásluhám; ani ti nejzručnější pomlouvači Vám nemohou vytknout ani to nejmenší.

Nyní mi nezbývá než vstoupit na rozsáhlé pole; a jsem si jist, že mě v mém dalším postupu provází Vaše vrozená dobrotivost a laskavost, kterou nelze snadno urazit. Kráčím potichu a sám. *Faveas (precor) primitiis indolis, quæ si sub tou sole adoleverit et justam tandem maturitatem consequuta fuerit, non indignos fructus retributarum confido.**

Sire, doufám, že neshledáte nedůstojným být patronem následující knihy, do níž jsem vložil celé přirozené základy naší vědy, a to příhodnou metodou, abych tak otevřel oči těm, kdo byvše svedeni pobožnůstkáři a nemajíce lepších argumentů než pouhých slov, mají za to, že je ast-

* Pokorně prosím, buďte milostivě těmto nesmělým prvotinám, neboť schopnost k jejich vytvoření i tyto plody samé dozrály pod paprsky Vaší přízně; věřím, že nejsou této přízně nehodné.

rologie založena na ďábelských principech, což je krajně skandální lež a falešná propaganda, která má šlechtě a panstvu zabránit v tomto studiu a vyhradit je jen pro ty, kdo tuto propagandu rozšiřují.

S přáním veškerého štěstí a Vaší milosti končím toto psaní jako Váš z celého srdce

oddaný pokorný služebník,

William Lilly
Strand, 16. srpna 1647

Čtenáři

Ve svých předchozích pracích jsem často dělal narážky na mnohé obavy, které jsem měl v nebezpečí, v němž jsem se přirozeně měl ocitnout roku 1647; jak si může přecíst každý třeba na straně 108 mého Dopisu, psaného před konjunkcí Saturna a Jupiteru a vytištěného roku 1644 anebo v Dopisu Angličanům z roku 1645, kde stojí tato slova: „*Prožil jsem více než patnáct tisíc pět set padesát devět dní, a než budu stár šestnáct tisíc čtyři sta dní, budu ve velkém ohrožení života, ale ten rok, kterého se to týká, se zakymácí i král a monarchie.*“ Co se mě týče, ukázala se předpověď takřka plnou měrou správná roku 1647, v kterémžto nešťastném roce jsem byl postižen srdečními obtížemi spojenými s hypochondrickou melancholií, silným splínem a kurdějemi a nyní, v srpnu 1647, když jsem bezmála dokončil toto pojednání, se zavírám před morem poté, co jsem čtvrtého srpna pohřbil jednoho služebníka zemřelého na mor a 28. téhož měsíce dalšího. Byli jsme spolu s rodinou nuceni opustit naše obvyklé zvyklosti a odcestovat. Proto jsou jak tato předmluva, tak i poslední části této knihy (jakkoli by se v nich i jinak mohly objevit chyby a nedostatky) psány v době, kdy jsem byl i s rodinou stížen velkým zármutkem a mnohými zmatky. Doufám, že bude čtenář tak laskav a přimhouří oko nad drobnými nedostatky, pokud by se nějaké objevily.

Děkuji všemohoucímu Bohu, jenž mi dal dožít se dnešního dne a byl mi tak milostiv, že mě zachoval tak dlouho, že jsem mohl sepsat tento úvod do astrologie, který jsem mnohokrát sliboval a po kterém tolik toužili mnozí zájemci o toto učení.

Druhá část mé předpovědi, týkající se monarchie, se nyní odehrává veřejně a před zraky milionů lidí, kteří očekávají, jak se věci dál vyvinou.

Nechme běh událostí na Bohu, který neprodlévá a brzy si vyžádá přesné vyúčtování od lidí, jimž byly svěřeny záležitosti Království. Fiat Justitia, vivat Rex, floreat Parlamentum.*

Obyvatelé Londýna teď mají důvod trochu uvažovat o astrologii. V jednom ze svých listů jsem napsal důležitá slova, která mohl obdařit smyslem jen čas (tedy že nebyla psána nadarmo), ale teď už je příliš pozdě, actum est.** Teď ke knize, kterou držíte v ruce. Je rozdělena do tří částí. První z nich se snaží co možná nejjednodušším způsobem objasnit novou metodu, poradit studentovi, jak by měl začít svou práci, učí jej používat efemeridy, tabulku domů apod., a dále jej naučí, jak vytvořit horoskop, jak do něj umístit planety, jak zjistit jejich pozice pro hodinu, pro kterou se dělá horoskop; dále objasňují povahu astrologických domů, planet, znamení zvěrokruhu, jejich rozdělení a podrozdělení, jejich vlastnosti a způsoby působení a cokoli dalšího by ještě čtenář mohl chtít vědět, než horoskop posoudí. Každému, kdo by se v tomto směru chtěl horlivě snažit, dávám následující upozornění.

Užití první knihy

Za prvé by měl umět velmi přesně užívat efemeridy, nakreslit přesný plán nebes pro všechny denní i noční hodiny a určit pozice planet pro hodinu, kterou se zabývá, a přesně a pohotově znát jejich povahu.

Upozornění pro studenty

Za druhé by měl být student velmi dobře obeznámen s povahou domů, aby byl s to co nejlépe určit, od jakého domu lze očekávat odpověď na položenou otázku a aby dobře rozuměl a nezaměňoval jednu věc za jinou.

Za třetí by měl pohotově a důkladně rozumět slabým a silným stránkám každé planety, a to jak bytostným, tak akcidentálním.

Za čtvrté se musí dobře vyznat v určování povahy signifikátoru, co značí přirozeně, co nahodile a jak se jeho vlivu vyvarovat, když to bude vyžadovat nutnost.

Za páté by měl dobře rozumět povaze znamení, jejich vlastnostem a kvalitám a jakou formu, vliv a podmínky skýtají sama o sobě přirozeně a jak je to s jejich vlivem na planety, jež jimi procházejí.

Za šesté by měl znát charakteristiky, které každá z planet naznačuje, a jak se jejich vlivu vyvarovat, když jsou v určitém znamení a domě, anebo aspektované Lunou či jinou planetou.

Za sedmé musí pilně studovat pojmy své vědy a mít je čerstvě v paměti, a to zvláště dvacátou a jednadvacátou kapitolu první knihy.

* Kéž vládne spravedlnost, žije král a vzkvétá parlament.

** Stalo se.

Pokud mě všemohoucí Bůh zachová při životě, rád bych později napsal ještě mnoho dalšího a vnesl do této vědy ještě mnohem více světla, a proto bych tímto rád požádal studenty, aby mi v případě, že by se ve své praxi setkali s nějakou neobvyklou událostí, dali vědět.

S těmi nejlepšími úmysly, jednoduše a bez utajování jsem představil tuto vědu a nic, co bych pokládal za významné či vhodné nebo co by mohlo pomoci mladým studentům, jsem vědomě neopomněl. Odrhl jsem metody dřívějších autorů a podal výklad nově, přičemž se můj způsob ukázal snadný a úspěšný: dodnes jsem neslyšel o nikom, koho bych bohatě neuspokojil. Mnohé jsem dobře naučil této vědě, a to v kratším čase, než by kdokoli čekal, přestože mi bude už čtyřicet šest a této vědě se věnuji od roku 1632; šest let předtím jsem žil na venkově, ale vím jistě, že jsem této profesi vyučil více lidí než kdokoli jiný v Anglii. To mi však připomíná, abych přiznal svůj závazek dalším autorům a poctivě přiznal, kterým z nich jsem zavázán a z kterých jsem čerpal zvláště v úvodní části: metoda je vskutku moje a nejde o překlad, nicméně jsem své vlastní poznatky ověřoval v dílech následujících autorů: *Dariot, Bonatus,* Ptolemaios, Haly, Etzler, Dietericus, Naibod, Hasfurtus, Zael,** Tanstettor, Agrippa, Ferriers, Duret, Maginus, Origanus, Argol.*

Druhá kniha

Druhá část tohoto pojednání se zabývá horární astrologií; je dosti rozsáhlá, mnohem rozsáhlejší a mnohem delší než části ostatní, a to v rozporu s původním záměrem. Při jejím psaní mi byli nápomocni následující autoři: *Bonatus, Haly,*** Dariot, Leupoldus, Pontanus, Avenezra, Zael.* Prozkoumával jsem rukopisy dávných a úctyhodných profesorů této vědy, kteří žili dávno před tímto zkaženým časem (protože obyčejným profesorům sídlícím v tomto městě nejsem zavázán ničím). Nebylo pro mě nijak jednoduché chápat nesoulad mezi současnými autory a autory dávnými, nicméně s jistými obtížemi jsem jejich nesoulad usmířil a reformoval a opravil vše, co by čtenáře mohlo zavádět. Spisy naši praotců v jazycích, v nichž je vypracovali, byly totiž v pořádku a solidní, v hojných překladech však bylo jejich jasné a jednoznačné původní znění

* Guido Bonatti, latinsky zvaný Bonatus, 1210–1295; byl jedním z nejslavnějších astrologů pozdního středověku.

** Znám rovněž jako Zahel, židovský astrolog, vlastním jménem Sahl ibn Bishr, žijící v první polovině 9. století. Byl mistrem horární astrologie.

*** Haly Abenragel (zemřel po r. 1037), dvorní astrolog tuniského prince al-Mu'izze ibn Badis. Nejznámější je jeho obsažná kniha o astrologii *Významná kniha o soudech hvězd.*

poškozeno, protože ti, kdo se pokoušeli přeložit jejich spisy do latiny či dalších jazyků, nerozuměli vědě a její terminologii. Z těchto překladů pak přebíraly další práce jejich omyly, jak je možné vidět v překladu díla nazývaného *Judicium in novem judiciis* a v dalších knihách připisovaných *Al-Kindímu*, z nichž mi nedávno jednu, rovněž špatně přeloženou, věnoval jeden učený gentleman.

V této druhé knize jsem neopomněl nic, co pokládám za užitečné, a pokud se můj vlastní způsob usuzování, který se poněkud liší od způsobu starých, někomu zalíbí, může z něj mít díky těmto mnohým kapitolám užitek. Význam každého domu jsem osvětlil jedním či více obrázky a s jejich pomocí předvedl metodu usuzování; takový postup jsem shledal vstřícný vůči čtenáři; můj záměr byl především přiblížit mu tuto vědu a zpřístupnit ji i méně důvtipným lidem.

Ve třetí knize najdete celou vědu o nativitách, kterou jsem vysvětlil jasně a srozumitelně. Část své metody a mnoho materiálu čerpám z Leovitia, který první metodicky zpracoval vědu o nativitě, jež byla před ním silně poškozená. Kde jeho práce nebyla dostatečně zevrubná, doplňoval jsem ji ze svých znalostí, případně rozšiřoval, čerpaje z *Origana*, *Junctina*, *Pezelia*, *Naiboda*, *Cardana*, *Garcea*, *Schонера*, *Alubatra*, *Montulma*, *Judea*, *Ptolemaia* a *Lindholta*. Mohl bych být obviněn z toho, že se zpronevěřuji Ptolemaiovi; s tím souhlasím, přičemž nejsem první a nebudu pravděpodobně ani poslední. Nechávám se vést spíše rozumem a zkušeností, a teprve poté význačnou autoritou jednoho člověka. Do knihy jsem zařadil mnohé z toho, nač jsem přišel sám, a byl bych to mohl udělat ještě mnohem větší měrou, avšak – kdo jsem já? Pokládal bych za chybu protirečit výroky tolika moudrých lidí, jejichž učení a snah si velmi cením a je ctím.

Neměl jsem ani tušení, že tato kniha věnovaná nativitám naroste do takové velikosti; ujišťuji vás, že to je v rozporu s mým původním záměrem. Pokud s tím měl někdo potíže, byl jsem to především já, nehledě ani na obtíže, způsobované mi mnohými lidmi, kteří si nepřáli, abych vyložil tak jasnou a snadnou metodu provozování vědy. Jejich slova mě však spíše pobízela, abych odhalil vše, co vím, než abych skrýval byt i jen zlomek látky.

Kdyby mi šlo o vlastní zisk, nemusel bych psát vůbec, nic by mě k tomu nenutilo. Můj majetek mi stačí, avšak záležitost, již nazýváme péčí o obecný prospěch, vždy byla a bude mou hlavní zásadou; tou se řídím ve své práci. Jak bych mohl sám očekávat pravdu od jiného

autora, kdybych jako autor sám klamal druhé? *Quod non vis tibi, ne facias alteri.**

Astrologie obsahuje mnohem víc částí, než kolik jsem sám dosud měl čas popsat. Čeká se ode mě, že ještě napíšu o elekcích, působení větších i menších konjunkcí planet, o zatměních, kometách, neobvyklých úkazech, o proměnách a tendencích v počasí, *de generalibus accidentibus mundi*** a o zvláštním osudu každého roku při vstupu Slunce do Berana, o měsíčních pozorováních*** atd. Taková pojednání bych jistě byl s to napsat, neboť mi tyto záležitosti jsou díky Bohu dobře známy, a mohl bych o nich o všech pojednat, za což jsem Mu vděčný. Ohledně elekcí však mám za to, že nemůže existovat poučený astrolog, který by studoval a pochopil mou knihu a nebyl s to po libosti vytvářet své vlastní horoskopy k předpovědím, ať už půjde o cokoli.

Kdo si přečte mou *Rozpravu o konjunkcích Saturnu a Jupitera*, bude sám schopen psát o větších a menších konjunkcích. V tomto ohledu nemám předchůdce: v době, kdy jsem na to měl dost času, jsem toto učení vytvořil sám. Každoročně píšu o zatměních, která během roku nastanou, rovněž o neobvyklých úkazech jsem z astrologického hlediska dvakrát psal, v obou případech z dobrých důvodů, což nakolik je mi známo, nikdo přede mnou neudělal.

O kometách jsem zatím neměl příležitost psát, ale do jisté míry jsem začal v *Pojednání o konjunkcích Saturnu a Jupitera*, kde jsem krátce pojednal o kometě, která se objevila roku 1618. Následující generace budou na základě tohoto mála moci posoudit, nakolik se osvědčí metoda, kterou jsem v tomto typu předpovědí pokládal za nejvhodnější. S počasím jsme obecně dobře obeznámeni, ale jeho skutečné poznání je bez patřičného klíče natolik obtížné, že vyžaduje dlouhou zkušenost; a navíc pan Booker přislíbil, že na sebe toto břemeno vezme. A vskutku, z celé Anglie je to právě on jediný, koho znám a kdo je schopen to i vykonat. Velké naděje rovněž vkládám do pana Vincenta Winga, který se však zabývá spíše matematikou než astrologií. Je možné, že existují ještě mnozí další soukromí badatelé s velkými znalostmi, ale naneštěstí jsem se s nimi dosud neseznámil.

Roční a měsíční předpovědi jsem dosud nezpracoval metodicky, doufám, že budu naživu dost dlouho, abych to provedl; jsem vůbec první,

* Co nemáš rád sám, nedělej druhému.

** O obecných událostech ve světě, tj. mundánní astrologii.

*** Snad se jedná o horoskopy novu, pozn. red.

kdo se odvážil hovořit o měsíčních pozorováních tak jasným jazykem, a z celého srdce si přeji, abych mohl vše, co vím, sdělit budoucím generacím. Poslední dobou mě pomlouvali nějací nejpřísnější blázní, a tak se snažím potomkům vysvětlit, kdo jsem a jaké je mé zaměstnání. Narodil jsem se v leicesterském Diseworthu, zapadlé víšce, v květnu 1602; školu jsem navštěvoval v Ashby v letech 1618–1619 a měl jsem v úmyslu pokračovat v Cambridgi. Můj otec nechal své pozemky tak zpustnout, že mě tam nemohl poslat; ty dva roky jsem prožil v bídě a nedostatku. Roku 1620 mě Atturney poslal do Londýna, abych zde čekal na gentlemana Gilberta Wrighta, který žil a zemřel v domě, kde nyní žiji. Nikdy nevykonával žádné povolání, ale nějaký čas se staral o lorda kancléře Egertona a pak žil jako soukromník. Roku 1624 zemřela jeho žena na rakovinu levého prsu. 1625 jsem žil v Londýně, kde žiji i teď, v dobách té velké epidemie nemoci, kterou jsem díky Bohu nedostal. V únoru 1626 se můj pán znovu oženil a zemřel 22. května 1627; předtím mi ustanovil roční důchod dvacet liber, kterého díky Bohu dodnes užívám. Nicméně jsem si nikdy nežil tak svobodně jako v dobách, kdy jsem byl jeho služebníkem. Ještě než skončil rok 1627, jsem se oženil se svou přítelkyní; během jejího života jsem žil v soukromí a anonymitě, žili jsme však spolu a velmi jsme se milovali. Roku 1632 mě nečekanou měrou zaujala astrologie a toužil jsem ji studovat, čistě abych zjistil, zda je v ní něco pravdivého. V té době existovali podvodníci, kteří veřejně, prostřednictvím letáků vyhlašovali, co všechno umějí. Setkal jsem se s jedním pánem, a musím říct, že to byl opravdový darebák. To mi odvahy příliš nedodalo. Po šesti týdnech jsem ho vyhnal a dodnes spolu nemluvíme. Poté jsem raději tvrdě studoval sám, než abych se zaplétal s dalšími lotry. Už bych býval všeho nechal, ale nakonec jsem se horlivostí, tvrdým studiem a mnohými rozhovory s lidmi, kteří byli stejně nevědomí jako já, naučil rozpoznat pravdu od lži a pochopil, že lidové astrologové, kteří se provozováním vědy jen živili, jsou podvodníci.

V září roku 1633 zemřela má manželka. Neměla na celém světě žádné příbuzné a nechala mi slušné jmění; a rád bych následujícím generacím sdělil, že měla nějaké pozemky, a než aby strpěla, že bych měl platit dvaceti šlechticům poplatky, chtěla mi dát hotovost a prodala je za 200 liber.

V říjnu 1634 jsem se znova oženil. Roku 1635 jsem trpěl hypochondrickou melancholií tak hrozně, že jsem musel odjet z Londýna a přestěhovat se roku 1636 do Surrey, kde jsem žil až do září 1641. Žil jsem snad mezi těmi nejvčetnějšími lidmi na světě. Pak jsem se vrátil do Londýna.

Kolísal jsem ve svém úsudku ohledně vztahu církve a vlády; věděl jsem, co je zapotřebí: vždy jsem miloval monarchii, ale byl jsem přece přesvědčen, že bez zachování parlamentu a jeho plných práv by se zničila. Prve jsem nebyl znám, a nikdo si mě proto nevšímal, ale časem jsem se stal známějším a pak mě dobrá Paní asi v únoru 1643 požádala, abych jí podal výklad ohledně velmi vznešeného gentlemana Vrína, právního poradce, který nebyl zdrav. Souhlasil jsem, dostal jsem o něm údaje a poskytl svůj výklad; nikdy předtím jsem ho neviděl, ale pak jsem ho navštívil. Bylo mi známo, že jde o velmi laskavého muže; a vskutku je to gentleman každým coulem a skvělý přítel: moje návštěva u něj byla tím nejšťastnějším dnem mého života, protože jen díky jeho štědrosti a podpoře jsem tím, čím jsem, a astrologie je vzdor svým nepřátelům obnovena. Právě jeho musím nazývat jejím Obnovitelem.

Byl tak laskav, že jsem jej směl navštívit, a věnoval jsem mu drobný rukopis se svým astrologickým výkladem na rok 1644, v němž jsem mohl zdrženlivě sdělit svůj názor na události toho roku. Spisek se mu zalíbil tak, že se rozhodl jej rozšířit. Byly vyhotoveny a rozšířeny kopie, a díky tomu, že toto skromné dílko doporučil svým blízkým přátelům, byla tato vznešená věda poprvé přijata s uznáním našimi nejvznešenějšími členy parlamentu. Od té doby si jí rozumní lidé celého království cení výše, takže byli vzdor tolika malé obeznámenosti s autorem i vědou vstřícní k oběma.

V mé práci možná bude mnoho chyb; doufám, že budou opraveny, ještě než kniha vyjde; byl bych rád, kdyby jich bylo co možná nejméně, ale v práci tohoto rázu to není možné.

Věřím, že jsem se zmínil o všech dobrodiních, jichž se mi v minulosti i současnosti dostalo a dostává. Z celého srdce lituji, pokud jsem udělal nějaké chyby anebo opomněl něco opravit.

V rohovém domě
naproti *Strand-bridge*,
21. srpna 1647.
William Lilly

Svému ctěnému příteli autor

Jakže? Perští, chaldejští, arabští, řečtí
 I latinští astrologové – a všichni hovoří
 Anglicky! Trismegistos, Herkules,
 Pythagoras, Thales, Archimedes,
 Velký Ptolemaios a Julius Firmicus,
 Albumazar a Albategnius,
 Hali, Bonatus, náš krajan Eschuidus,
 John de Regiomonte, Ganivetus,
 Risse, Leovitius, Michael Nostradamus,
 Cardanus a Nabod, Ticho, slavní muži.
 Ti všichni a mnozí další jsou mrtví, všichni ti učenci.
 Kdyby byli naživu, mohli by znovu vyučovat.
 Jsou však mrtví. A hle! Astrologie
 Nyní podobna Fénixovi v tobě opět ožívá!
 Otázky znovu zodpovězeny, nativity, direkce,
 Tranzity s revolucemi a profekcemi.
 Saturn musí jít stranou se svými podlostmi
 I Mars se svým šílenstvím, leda by byl útočný;
 Venuše se svou chtivostí a svými krádežemi Merkur;
 Slunce se svými ambicemi a Jupiter se svou zhýralostí
 I Luna se svým nestálým a nepravidelným pohybem.
 Zeptejte se, nač chcete, a dostane se vám odpovědi!
 Dejte pozor na svůj čas a uče se ze své nativity.
 Snad Picus, Chambers, Perkins, Melton, Geree
 a kněží psali proti astrologii, nyní se jim však všichni vysmějí.
 Nechcete nám říct, kdy jste se narodili
 A vaše nevědomost bude veřejně vysmívána
 Náš latinský Lilly je pro mladé chlapce
 Avšak náš anglický Lilly je pro celé muže.
 Sybiliny knihy byly spáleny, je po nich,
 Já však jsem si zvolil následující:
 Ať už jste pro, anebo proti, tak nebo onak
 Jsem stoupencem naší vědy a autora Williama Lillyho.

John Booker.

O učené autorově práci

Hle, Uranie s Lillym na palubě
Se vystavuje obdivnému pohledu Angličanů.
Ať nastane závistivá kvadratura či opozice
Neodvažujte se na ni hledět křivě.
Nevděčným posměvačům je třeba odpovědět
A toho se zhostil v poslední době Lilly.

Will Roe.

Čtenáři křesťanské astrologie

Jaký div! Nebeská znamení
Nám vlastní řečí popisuješ.
Luna a Hermes, Venuše a velké
Světlo světa; Mars – o těch všech pojednáno anglicky!
Joviš a starý Saturn, ti všichni nás ovlivňují
A jejich konjunkce jsou naší mateřštinou popsány.
Apolón nechť nebrání svá posvátná nádvoří
Na jeho hlavu ať padnou vysílané paprsky.
Píše v jazyce Albionu
A dokonce i velkého Ptolemaia vyučil v tajném umění.
Učí, co kdysi na smetiště odhozeno bylo
A nyní, jak vidíte, se to tiskne v naší zemi.*

O tomto nesrovnatelném díle

Nechci doporučovat autora, to nemám
Ani v nejmenším v úmyslu – tato práce to udělá ze všeho nejlépe.
Nechci ani škádlit zvědavého čtenáře
Bombastickými slovy místo výřečnosti.
Těmito kostrbatými řádky chci hlavně
Zpravit naše radostné současníky
Jak mnoho autorovi dluží; dluží mu

* V originále akrostich „William Lilly“, pozn. překl.

Za práci, kterou pro ně dobrovolně udělal;
 Že jim věnoval své umění, úsilí a lýtý boj
 Vlastní život že věnoval, aby osvítil jejich temnoty.
 Býval to zločin, a dávno vyšel z módy
 Povzbuzovat Angličany, aby se věnovali naší vědě.
 Řekl jim o ní a o tajemstvích přírody
 A nyní oni křičí a uctívají nevědomost.
 Velebné hvězdy – a oni si myslí, že jich Bůh neužívá?
 A že nenechá planety, aby jako nástroje
 naplnily jeho úradek či vůli?
 A vskutku jsou i tací, kteří by neuvěřili ani
 Tomu že žena byla stvořena pro muže.
 Jen ať si šteká černá závist; těšme se z dobrého díla
 Tato kniha budiž mou drahou společnicí.

W. W.

O této práci

Autorův Bože, stvořiteli a pořadateli
 Všech jeho prací a každého jejich písmene.
 Jehož knihou jsou nebesa; hvězdy, ohromné a definitivní
 Jež jsou v ní malými a velkými písmeny
 Jimiž se vyjadřuje; naše poznání této knihy je chabé,
 Tvé dílo je však dokonalé a úplné.
 Je-li člověk s to jejím písmenům porozumět a uspořádat je
 Mohl by dílo vytisknout a odevzdat soudu veřejnosti.
 Takový byl můj záměr, tak jsem učinil
 Neboť mám za to, že právě takto to učinit lze.

Studentovi astrologie

Příteli, ať už jsi kdokoli, který tak snadno dostáváš plody mých obtížných studií a máš v úmyslu osvojit si toto nebeské poznání hvězd, jímž se tak zjevně ukazuje slavné a obdivuhodné dílo Boží! Za prvé usiluj poznat a obdivuj svého Stvořitele a buď mu vděčný, buď pokorný a střež se toho, aby jakékoli přirozené poznání, ať už bude jakkoli hluboké a vznešené, tvou mysl přimělo k zpupnému popírání božské prozřetelnosti a jejího vševědoucího řádu a ustanovení, a to všech věcí pozemských i nebeských, jež mají svůj stálý pohyb. Čím větší bude tvé vědění, tím více bys měl uctívat moudrost Všemohoucího a snažit se dosáhnout jeho milosti. Můžeš se spolehnout, že čím více budeš svatý, čím blíže budeš Bohu, tím jistější budou i tvé úsudky. Varuj se pýchy a vypínavosti a pamatuj, že v dávných dobách nemohl žádný nerozumný tvor urazit člověka, jež je mikrokosmem, nýbrž mu věrně sloužili a poslouchali jej, dokud byl pánem svého rozumu a vášní, dokud nepodřídil svou vůli svým nerozumným složkám. Však běda! Když se zrodila nepravost a člověk vydal vlastní bedra vášním, opovrhnuv rozumem, každé zvíře, stvoření a věc se mu vzbouřily a staly se neposlušnými jeho rozkazu. Rychle, člověče, pospěš k svému Bohu a k jistým principům, uvaž svou vlastní vznešenost a to, že všechno stvoření v současnosti i budoucnosti bylo určeno tobě. Vždyť pro tebe se Bůh stal člověkem; ty jsi tím stvořením, jež je obeznámeno s Kristem, jenž žije nad nebesy a vládne jim a je svrchovaným vládcem veškerenstva. Kolik vznešenosti, jaká privilegia a jaké přednosti ti Bůh dal! V kontemplaci vystupuješ nad nebesa, chápeje pohyb a velikost kvězd; mluvíš s anděly, a vskutku i s Bohem samým; vládneš všem stvořením a dáblové se ti podřizují. Nedovol jim, aby hanebně pokrývali tvou přirozenost nebo tě učinili nehodným darů, případně tě zbavili oné veliké moci, slávy a požehnání, jež ti Bůh udělil, a abys na sebe přivolal Jeho hněv kvůli několika bezvýznamným rozkoším. Když uvážíš, kdo je tvůj Bůh a kdo jsi ty jako Boží služebník, můžeš přijmout mé poučení o vlastní praxi. Když se budeš denně zaobírat nebesy, tvá podoba a mysl se připodobní božskému obrazu. Osvoj si všechny podoby ctnosti a nech se o nich dostatečně poučit. Buď lidský, dvorný, přátelský ke všem a přístupný; nepoškozuj bídné strachem z příkrých úsudků. V takových případech jim oznamuj jejich těžký osud postupně. Nabádej je, aby volali Boha, aby změnil svůj soud, který se jich týká. Buď skromný, stýkej se s učenými a uměřenými lidmi, nebuď chamtivý, rozdávej chudým, a to peníze i rady. Žádné světské bohatství nechť neovlivní tvůj úsudek,

abys neuvedl v nevážnost astrologii, tuto božskou vědu. Měj v lásce dobré lidi a v úctě upřímné muže, kteří se celým srdcem věnují tomuto umění. Buď mírný, pokud bys měl soudit proti říši, v níž žiješ. Nesud o smrti svého prince, třebaže ze zkušenosti vím, že *reges subjacent legibus stellarum*.^{*} Vezmi si ženu, měj potěšení ze společnosti svých přátel a vyhýbej se sporům se zákonem. Ve svém studiu buď horlivý, abys ve svém umění vynikl, nebuď výstřední ani se nechtěj naučit každou vědu, nebuď *aliquid in omnibus*.^{**} Buď věrný, diskrétní a nezrazuj cizí tajemství. V žádném případě nikdy nezrazuj své přátele ani nepřátele, kteří se ti s důvěrou svěřili. Všechny nabádej, aby žili dobře, a jdi jim příkladem; neměl bys dbát na pomíjivou módu a měj v lásce svou rodnou zemi. Nikomu nic nevyčítej, ani nepřátelům. Nediv se, když tě budou pomlouvat, *conscientia mille testes*.^{***} Bůh nenechá žádný hřích nepotrestán a žádnou lež bez odplaty.

William Lilly.

* Králové se podřizují zákonům hvězd.

** Od všeho trochu.

*** Svědomí vydá za tisíc svědků.